

## **ΝΑ ΠΕΡΑΣΟΥΜΕ ΣΕ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ (Σεπτέμβριος 2009)**

**Συγγραφέας:** Στ. Δήμας

Οι περισσότεροι ηγέτες των κρατών του πλανήτη έλαβαν μέρος στη μεγαλύτερη ως τώρα συνάντηση κορυφής σχετικά με την κλιματική αλλαγή, που πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Μπαν Κι Μουν στη Νέα Υόρκη στις αρχές της εβδομάδας. Η συνάντηση αυτή πραγματοποιήθηκε εν μέσω των διεθνών διαπραγματεύσεων σχετικά με το κλίμα που ήδη διεξάγονται και θα κορυφωθούν στην Κοπεγχάγη τον ερχόμενο Δεκέμβριο. Οι τοποθετήσεις των προέδρων των ΗΠΑ, της Κίνας, της Ιαπωνίας ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επιβεβαίωσαν για άλλη μία φορά την ανάγκη για επίτευξη συμφωνίας στην Κοπεγχάγη με στόχο την άμεση αντιμετώπιση της απειλής της κλιματικής αλλαγής. Το ίδιο επιβεβαιώθηκε και τις αμέσως επόμενες ημέρες στη συνάντηση του G20 στο Πίτσμπουργκ. Έπειτα από αυτές τις συναντήσεις, είναι πλέον φανερό ότι πρέπει να περάσουμε από τις γενικές εξαγγελίες σε συγκεκριμένες προτάσεις και δεσμεύσεις, ώστε να ξεπεραστούν τα εμπόδια στις τρέχουσες διαπραγματεύσεις. Γιατί ο διαπραγματευτικός χρόνος είναι περιορισμένος. Απομένουν μόλις 70 ημέρες ως τη Διάσκεψη της Κοπεγχάγης. Πρέπει οπωσδήποτε να υπάρξει διεθνής συμφωνία που να αποτρέψει το ενδεχόμενο καταστροφικών και μη αναστρέψιμων αλλαγών στον ήδη υπερθερμαινόμενο πλανήτη. Αλλαγών, οι οποίες δεν θα έχουν μόνο περιβαλλοντικές, αλλά επίσης πολύ σοβαρές αρνητικές οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες. Τα δεδομένα της επιστήμης δεν επιδέχονται πλέον σοβαρή αμφισβήτηση.

Επιδίωξή μας στην Κοπεγχάγη είναι μια φιλόδοξη και συνολική παγκόσμια συμφωνία η οποία δεν θα επιτρέπει την άνοδο της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη πάνω από 2 βαθμούς Κελσίου σε σύγκριση με τα προβιομηχανικά επίπεδα. Η συμφωνία αυτή θα αποτελέσει και τον βασικό οδικό χάρτη για τη μετάβαση στην οικονομία των χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, στην «πράσινη» οικονομία του μέλλοντος.

Τρία τουλάχιστον στοιχεία πρέπει να περιέχονται στη συμφωνία:

Πρώτον, οι αναπτυσσόμενες χώρες θα πρέπει να περιορίσουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ως το 2020 κατά 30% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, που ηγείται της διεθνούς προσπάθειας, έχει δεσμευτεί να μειώσει τις εκπομπές της κατά 30%, εφόσον επιτευχθεί συμφωνία, και ούτως ή άλλως να μειώσει μονομερώς τις εκπομπές της κατά 20% έστω και αν δεν υπάρξει διεθνής συμφωνία. Το δεύτερο είναι το θέμα της συμμετοχής των αναπτυσσόμενων χωρών στη μείωση των παγκόσμιων εκπομπών. Πρέπει να μειώσουν οι χώρες αυτές, ιδιαίτερα οι μεγάλες αναδυόμενες οικονομίες, κατά 15-30% τις εκπομπές τους σε σχέση με τα επίπεδα εκπομπών που θα είχαν σημειώσει το έτος 2020, αν συνέχιζαν να αναπτύσσονται ως συνήθως (business as usual). Πρέπει να σημειωθεί ότι οι περιορισμοί αυτοί δεν θα ανακόψουν την πορεία οικονομικής ανάπτυξης την οποία δικαιούνται να έχουν οι χώρες αυτές. Το τρίτο στοιχείο είναι η χρηματοδότηση της προσπάθειας, κυρίως των οικονομικά αδύναμων χωρών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με πρόσφατη εισήγησή μου, έχει κάνει συγκεκριμένες προτάσεις για το ύψος της απαιτούμενης χρηματοδότησης παγκοσμίως για τη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου αλλά και την προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές, όπως και για το ύψος της δίκαιης συμμετοχής της ΕΕ στη χρηματοδότηση της συμφωνίας της Κοπεγχάγης. Εφόσον υπάρξει συμφωνία για τη χρηματοδότηση, τότε μπορούμε να ελπίζουμε βάσιμα σε επιτυχημένη συμφωνία στην Κοπεγχάγη.

Συμπερασματικά, το πρότυπο ανάπτυξης που βασίζεται στα ορυκτά καύσιμα και στις υψηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα πρέπει να εγκαταλειφθεί οριστικά. Η μετάβαση στη νέα «πράσινη» εποχή είναι εφικτή, τόσο τεχνικά όσο και οικονομικά. Οποιαδήποτε αναβολή ή περιορισμός της φιλοδοξίας μας σήμερα είναι σίγουρο ότι θα επιφέρει πολύ αυξημένο κόστος για τις οικονομίες και τις κοινωνίες μας σε ένα όχι και τόσο μακρινό χρονικό ορίζοντα. Αντίθετα, αν δράσουμε αποφασιστικά, θα δημιουργηθούν πολλές ευκαιρίες για καινοτομία, ανάπτυξη των κατάλληλων τεχνολογιών, εξασφάλιση «πράσινων» θέσεων εργασίας στο πλαίσιο μιας περιβαλλοντικά βιώσιμης ανάπτυξης. Η ΕΕ και τα κράτη-μέλη της αν κινηθούν γρήγορα, έχουν μια ιστορική ευκαιρία να αποκτήσουν πολύ σοβαρό πλεονέκτημα σε αυτή την αναδυόμενη νέα «πράσινη» οικονομία. Τα οφέλη για την ευρωπαϊκή οικονομία και βιομηχανία και κυρίως για τους ευρωπαίους πολίτες θα είναι πολλαπλά. Η πορεία προς την Κοπεγχάγη θα είναι αναμφίβολα δύσκολη, αλλά η επιτυχία είναι μονόδρομος.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ», 27 Σεπτεμβρίου 2009,σ.  
Α24.